



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 4ης Ιουνίου 2008

κατόπιν αιτήματος της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με σχέδιο απόφασης για την εισαγωγή παρέκκλισης από το άρθρο 23α του κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών
(CON/2008/24)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 19 Μαΐου 2008 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα της Τράπεζας της Ελλάδος για τη διατύπωση γνώμης αναφορικά με σχέδιο απόφασης της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος για την εισαγωγή παρέκκλισης από το άρθρο 23α του κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών¹ (εφεξής το «σχέδιο απόφασης»)².

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και, ιδίως, στο άρθρο 2 παράγραφος 1, πέμπτη και έκτη περίπτωση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 1998 σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων³, καθώς το σχέδιο απόφασης αφορά συστήματα πληρωμών και διακανονισμού και κανόνες εφαρμοστέους σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, στο βαθμό που αυτοί επηρεάζουν ουσιωδώς τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αγορών. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη περίοδος του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός του σχεδίου απόφασης

1.1 Με το σχέδιο απόφασης σκοπείται η προσαρμογή του ρυθμιστικού πεδίου των διατάξεων του ελληνικού δικαίου των εταιρειών, προκειμένου να καταστεί δυνατή η διενέργεια ορισμένων συναλλαγών όσον αφορά τα πιστωτικά ιδρύματα, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της φύσης και λειτουργίας των τελευταίων. Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 12 στοιχείο ε) του νόμου 3601/2007⁴, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να καθορίζει, κατά παρέκκλιση από τις γενικώς ισχύουσες διατάξεις περί ανωνύμων εταιρειών, τις διαδικασίες, τα ανώτατα όρια και τους λοιπούς

1 ΦΕΚ Α 37/30.3.1963.

2 Η Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος συζήτησε το σχέδιο απόφασης στις 22 Απριλίου 2008 (συνεδρίαση αριθ. 258, θέμα αριθ. 14).

3 ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

4 Ανάλυση και άσκηση δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις, ΦΕΚ Α 178/1.8.2007.

όρους των πάσης φύσεως δανείων, λοιπών πιστώσεων, εγγυήσεων, καθώς και συμμετοχών των πιστωτικών ιδρυμάτων, σε πρόσωπα με τα οποία διατηρούν ειδική σχέση, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω συναλλαγές δεν διενεργούνται με προνομιακούς όρους ή με τρόπο που θα μπορούσε να αποβεί σε βάρος της χρηστής και συνετής διαχείρισης του πιστωτικού ιδρύματος. Δυνάμει της ως άνω διάταξης, το σχέδιο απόφασης εισάγει παρέκκλιση από το άρθρο 23α⁵ του κ.ν. 2190/1920 όσον αφορά τη διενέργεια ορισμένων χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα συναλλαγών που διενεργούν πιστωτικά ιδρύματα με φυσικά ή νομικά πρόσωπα με τα οποία διατηρούν ειδική σχέση⁶, ορίζοντας ειδικότερα ότι οι εν λόγω συναλλαγές δεν επιτρέπεται να διενεργούνται με προνομιακούς όρους ή με τρόπο που θα μπορούσε να αποβεί σε βάρος της χρηστής και συνετής διαχείρισης του εκάστοτε συναλλασσόμενου πιστωτικού ιδρύματος⁷.

- 1.2 Εντός του ανωτέρω πλαισίου, το σχέδιο απόφασης επιτρέπει εξάλλου σε πιστωτικά ιδρύματα που συνδέονται μεταξύ τους με ειδική σχέση και ανήκουν στον ίδιο όμιλο συνολικής ρευστότητας κατά την έννοια της κατευθυντήριας γραμμής ΕΚΤ/2007/2⁸, όπως αυτή ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με την υπ' αριθμ. 66/8.4.2008⁹ Πράξη του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής, να διενεργούν συγκεκριμένες συναλλαγές ελεύθερα, μη υποκείμενα στους περιορισμούς του άρθρου 23α του κ.ν. 2190/1920. Με τη ρύθμιση αυτή σκοπείται η διασφάλιση της ομαλής μετάπτωσης του εγχώριου συστήματος πληρωμών στο TARGET2 και της προσήκουσας ενσωμάτωσης του νομικού πλαισίου που διέπει το TARGET2, ιδίως για τους σκοπούς της ενοποίησης ρευστότητας.

2. Γενικές παρατηρήσεις

Η παρούσα απόφαση αφορά τις διατάξεις του σχεδίου απόφασης που άπτονται της μετάπτωσης της Τράπεζας της Ελλάδος στο TARGET2. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η Τράπεζα της Ελλάδος συγκαταλέγεται στην τρίτη ομάδα εθνικών κεντρικών τραπεζών, η μετάπτωση των οποίων στο TARGET2 έλαβε χώρα στις 19 Μαΐου 2008, η ΕΚΤ χαιρετίζει το σχέδιο απόφασης ως ένα αναγκαίο μέτρο που θα επιτρέψει στην Τράπεζα της Ελλάδος να ολοκληρώσει επιτυχώς την ως άνω μετάπτωση και να προβεί στη δέουσα ενσωμάτωση του νομικού πλαισίου που διέπει το TARGET2, η οποία πάντως υπόκειται σε ξεχωριστή αξιολόγηση εκ μέρους της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι έως την έκδοση του

5 Με την επιφύλαξη των διατάξεων που εκάστοτε διέπουν τις συναλλαγές πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων με πρόσωπα με τα οποία έχουν ειδική σχέση, το άρθρο 23α θεσπίζει περιορισμούς όσον αφορά την παροχή πιστώσεων σε πρόσωπα με τα οποία το εκάστοτε πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί ειδική σχέση ή την παροχή εγγυήσεων ή ασφαλειών υπέρ των εν λόγω προσώπων.

6 Όπως αυτή ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2606/21.2.2008 «Κωδικοποίηση των στοιχείων και πληροφοριών που οφείλουν να υποβάλλουν σε περιοδική βάση στην Τράπεζα της Ελλάδος τα πιστωτικά ιδρύματα για σκοπούς άσκησης εποπτείας - Αντικατάσταση της ΠΔ/ΤΕ 2563/19.7.2005 - Καθορισμός προσώπων που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα», ΦΕΚ Β 526/26.3.2008. Η εν λόγω ΠΔ/ΤΕ εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 12 στοιχείο δ) του ν. 3601/2007, ο οποίος εξουσιοδοτεί την Τράπεζα της Ελλάδος, για την επίτευξη των σκοπών της εποπτείας και για σκοπούς διαφάνειας, να καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων θεωρείται ότι φυσικά και νομικά πρόσωπα διατηρούν ειδική σχέση, άμεσα ή έμμεσα, με ορισμένο πιστωτικό ίδρυμα.

7 Κατά τα λοιπά, οι εν λόγω συναλλαγές διέπονται από τις διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του κεφαλαίου II της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 «Πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και σχετικές αρμοδιότητες των διοικητικών του οργάνων», ΦΕΚ Α 59/20.3.2006.

8 Κατευθυντήρια γραμμή ΕΚΤ/2007/2 της 26ης Απριλίου 2007 σχετικά με το Διερωπαϊκό Αυτοματοποιημένο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίων και Διακανονισμού σε Συνεχή Χρόνο (TARGET2), ΕΕ L 237 της 8.9.2007, σ. 1.

9 ΦΕΚ Β 697/21.4.2008.

σχεδίου απόφασης κανένα πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται να γίνεται δεκτό στους ομίλους τους επιλέξιμους για τη χρήση της λειτουργίας συνολικής ρευστότητας.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

Δεν υπάρχουν ειδικότερες παρατηρήσεις επί του σχεδίου απόφασης εκ μέρους της ΕΚΤ.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 4 Ιουνίου 2008.

[υπογραφή]

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET